Skolinspektionen

Beslut

Vårgårda kommun
kommunen@vargarda.se

2023-11-20

Dnr 2022:11512

Beslut

efter kvalitetsgranskning av arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd under elevernas hela dag i skolan och i fritidshemmet vid Vårgårda kommuns anpassade grundskola

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd under elevernas hela dag i skolan och i fritidshemmet vid Vårgårda kommuns anpassade grundskola. Granskningen omfattar verksamheten i lågstadiet och fritidshemmet.

Granskningen utgår från två frågeställningar:

1. I vilken utsträckning har skolan och fritidshemmet arbetssätt för att kunna ge eleverna extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet?
2. I vilken utsträckning leder och styr rektorn arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd i skolan och fritidshemmet utifrån att eleverna ska ges stöd i utbildningen som helhet?

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen tagit fram för granskningen av området, vilka beskrivs i bilaga 2. I den bilagan finns också en beskrivning av hur granskningen har genomförts. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 3. För varje delområde bedöms om skolenhetens arbete uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om arbetet bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och beskriver inom vilka områden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen. Om arbetet bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i hög utsträckning anger Skolinspektionen inte några utvecklingsområden, men kan lämna framåtsyftande kommentarer. Någon redovisning begärs då inte.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls av Vårgårda kommuns anpassade grundskola i följande utsträckning:

Arbetssätt för extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet

Skolenheten har i flera delar arbetssätt för att kunna ge eleverna extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Arbetet med att planera verksamheten behöver utvecklas så att det sker utifrån en helhetssyn och kännedom om elevernas behov av stöd under hela dagen i skolan och fritidshemmet.

Rektorns styrning och ledning

Rektorn leder och styr i flera delar arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd i skolan och fritidshemmet utifrån att eleverna ska ge stöd i utbildningen i dess helhet, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att förmedla, tydliggöra och förankra arbetssätt, förhållningssätt och ansvarsfördelningen i stödarbetet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 20 maj 2024 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 4) användas.

Redogörelsen skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:11512) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive bedömningsområde.

Arbetssätt för extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet

Det här området handlar om hur arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd bedrivs utifrån ett heldagsperspektiv. Det innefattar planering och genomförande av utbildningen i skolan och i fritidshemmet, hur erfarenheter från olika personalkategorier och elever tas tillvara och hur kontinuitet skapas vid övergångar mellan skola och fritidshem.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolenheten har i flera delar arbetssätt för att kunna ge eleverna extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens granskning visar att stödarbetet vid Vårgårda kommuns anpassade grundskola i vissa avseenden genomförs ur ett heldagsperspektiv, men planeringen av stödinsatser omfattar inte fritidshemmets verksamhet. Granskningen visar även att både personalens och elevernas erfarenheter av stödarbete tas tillvara samt att det finns ett arbete för att tydliggöra och underlätta övergångarna mellan skolan och fritidshemmet, men överföringen av information till stor del är beroende av att samma personal arbetar i båda verksamheterna.

Heldagsperspektiv i stödarbetet

Granskningen visar att stödarbetet vid Vårgårda kommuns anpassade grundskola i vissa avseenden genomförs ur ett heldagsperspektiv, men planeringen av stödinsatser omfattar inte fritidshemmets verksamhet. Vid tiden för granskningsbesöket har ingen av eleverna särskilt stöd, men alla har extra anpassningar och stora behov av en individuellt utformad lärmiljö på grund av sina olika funktionsnedsättningar. Undervisningen leds av en legitimerad lärare som samarbetar med en lärarassistent och fem elevassistenter, som även arbetar i fritidshemmet. Av samtliga intervjuer framgår att läraren har ansvaret för att planera såväl undervisning som stödinsatser i skolan och att hen delvis gör det i samarbete med assistenterna. Samarbetet sker både informellt då de arbetar tillsammans och inom ramen för skolenhetens mötesstruktur som beskrivs under rubriken ”Förutsättningar för samarbete utifrån ett heldagsperspektiv” nedan. Under stora delar av skoldagen undervisas eleverna enskilt eller i mindre grupper av en eller flera assistenter medan läraren alternerar mellan eleverna. Av intervju med lärare framgår att verksamheten i skolan planeras med utgångspunkt i elevernas stödbehov. Dessa stödbehov varierar mycket mellan eleverna, vilket gör att såväl undervisningen som stödinsatserna blir individuellt anpassade. Exempelvis är det en elev som är ljudkänslig och därför behöver vara i ett eget rum delar av dagen och flera elever som har kort uppmärksamhetsspann vilket kräver ständig anpassning från de som undervisar dem. Av intervju med assisterna framgår att eleverna i stor utsträckning får samma stöd i fritidshemmet som i skolan, med vissa skillnader som att assistenterna visserligen använder bildstöd i fritidshemmet men inte i samma omfattning som i skolan. Läraren som undervisar i årskurs 1–3 uppger att hen inte är inblandad i fritidshemmets verksamhet alls och därför i stort sett saknar kännedom om såväl planering som stödinsatser där. Av intervju med assistenterna framgår att inte heller de deltar i planeringen av verksamheten i fritidshemmet, trots att det är de som arbetar där. Assistenterna uppger att det inte finns något möte för planering av fritidshemmets verksamhet och stödarbete och att de på arbetslagsmöten främst diskuterar frågor som rör skolan och elevernas stödbehov. Rektorn uppger att schemat gör att halva arbetslaget i taget

kan träffas en morgon i veckan då det inte är några elever på fritidshemmet, men av intervju med assistenterna framgår inte att de planerar vid dessa tillfällen. Skolenhetens mötesstruktur beskrivs mer utförligt under rubriken ”Förutsättningar för samarbete utifrån ett heldagsperspektiv” nedan. Rektorn uppger vidare att en legitimerad lärare i fritidshem som arbetar i fritidshemmet för årskurs 4–6 ska planera även verksamheten för årskurs 1–3. Assistenterna uppger emellertid att de inte tar del av någon sådan planering. Det innebär att stödarbetet i fritidshemmet för årskurs 1–3 i praktiken bygger på den planering som görs för skolan samt att assistenterna arbetar i båda verksamheterna och ser till att genomföra liknande stödinsatser i fritidshemmet som i skolan.

Granskningen visar vidare att både personalens och elevernas erfarenheter av stödarbete tas tillvara. Av insänt material och samtliga intervjuer framgår att mycket av stödarbetet i både skola och fritidshem är individuellt och anpassat efter varje enskild elev samt att de individuella stödbehoven ofta är samma under hela dagen. Av intervjuerna med personalen framgår att de ofta utbyter erfarenheter av stödarbetet med varandra, såväl spontant i det dagliga arbetet med eleverna som mer strukturerat inom ramen för skolenhetens mötesstruktur som beskrivs under rubriken ”Förutsättningar för samarbete utifrån ett heldagsperspektiv” nedan. Av intervju med lärare, elevhälsans representanter och rektorn framgår att stödinsatser även dokumenteras på skolans digitala lärplattform, vilket gör att de lätt kan följas upp och utvärderas samtidigt som de blir tillgängliga för annan personal att ta del av. Det framkommer emellertid att inte alla anpassningar och insatser dokumenteras vilket, enligt assistenterna, delvis beror på att vilket stöd som fungerar ofta kan vara tillfälligt och beroende på elevernas dagsform. Även elevernas erfarenheter av stödinsatser tas tillvara. Eftersom många av skolenhetens elever har nedsatt kommunikationsförmåga är det i flera fall personalen som får observera ansiktsuttryck, ljud eller rörelser och med hjälp av sin kännedom om eleverna tolka vad eleverna tycker om olika insatser och aktiviteter. Elevernas vårdnadshavare är ytterligare en källa till information om elevernas erfarenheter av och synpunkter på stödinsatserna. Information från vårdnadshavarna samlas in dels i den vardagliga kontakten med assistenterna i samband med hämtning och lämning och dels under utvecklingssamtal.

Planerade övergångar för ökad kontinuitet

Granskningen visar att det finns ett arbete för att tydliggöra och underlätta övergångarna mellan skolan och fritidshemmet, men överföringen av information till stor del är beroende av att samma personal arbetar i båda verksamheterna. Av intervjuerna framgår att skoldagen både inleds och avslutas utomhus, dels för att eleverna ska få ett miljöombyte och dels för att tydliggöra övergången mellan fritidshem och skola. På morgonen håller läraren en gemensam samling med eleverna för att ytterligare tydliggöra att skoldagen har börjat. På eftermiddagen äter eleverna som ska vara i fritidshemmet mellanmål efter utevistelsen, vilket

markerar att fritidshemstiden startar. Att samma personer arbetar i skolan och i fritidshemmet bidrar till en kontinuitet för eleverna samtidigt som det gör att information mellan skola och fritidshem överförs mellan verksamheterna. Läraren arbetar inte i fritidshemmet, men kan ändå föra över information till assistenterna om skoldagen när hen arbetar tillsammans med dem under skoltid. Eftersom elevernas stödbehov ofta är samma i skolan och i fritidshemmet får läraren information om stödarbetet i fritidshemmet från assistenterna, både i det dagliga arbetet och på arbetslagsmöten, även om de mötena enligt såväl läraren som assistenter främst fokuserar på arbetet och behoven i skolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att följande utvecklingsarbete behöver inledas:

- Arbetet med att planera verksamheten behöver utvecklas så att det sker utifrån en helhetssyn och kännedom om elevernas behov av stöd under hela dagen i skolan och fritidshemmet.

I Vårgårda kommuns anpassade grundskola utgår arbetet under hela dagen från elevernas stödbehov. Eleverna får huvudsakligen samma stöd i skolan som i fritidshemmet, men stödet utgår inte från fritidshemmets planering eftersom varken läraren som undervisar årskurs 1–3 i skolan eller personalen som arbetar i fritidshemmet har kännedom om någon sådan planering. Det innebär att stödarbetet visserligen genomförs utifrån ett slags heldagsperspektiv, men att det varken är systematiskt eller planerat utan främst är en följd av att samma personer arbetar i skola och fritidshem och därmed tar med sig kunskap om elevernas behov av stöd och de insatser som genomförs mellan verksamheterna.

Av kommentarer till Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2023:127) om styrning och ledning av fritidshemmet framgår att det är rektorns ansvar att se till att personalen i fritidshemmet kan arbeta i riktning mot de nationella målen för fritidshemmet. Rektorn behöver därför skapa tid och utrymme för lärare i fritidshem att, enskilt och tillsammans med sitt arbetslag, kontinuerligt planera, följa upp och anpassa undervisningen. Det framgår även att när extra anpassningar eller särskilt stöd utarbetas för en elev i fritidshemmet ska stödet utgå från elevens behov och det bör även utformas utifrån fritidshemmets specifika verksamhet.[1]

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn och personalen i Vårgårda kommuns anpassade grundskola utvecklar arbetssätt som tydliggör planeringen av stödarbetet i fritidshemmet så att personalen som arbetar där får tid och utrymme att enskilt och tillsammans med arbetslaget kontinuerligt planera, följa upp och

[1] Skolverket (2023). *Styrning och ledning av fritidshemmet. Kommentar till Skolverkets allmänna råd om styrning och ledning av fritidshemmet*, s. 19–20.

utveckla utbildningen i fritidshemmet i syfte att fler perspektiv och erfarenheter ska kunna tas tillvara när extra anpassningar eller särskilt stöd utarbetas för elever.

Rektorns styrning och ledning

Det här området handlar om hur rektorn styr och leder arbetet på organisatorisk nivå för att möjliggöra ett heldagsperspektiv i stödarbetet. Området innefattar tydlighet i roller och ansvarsområden, förutsättningar och former för samverkan mellan olika personalkategorier gällande stödinsatser samt hur rektorn arbetar för att personalen ska ha den kunskap och kompetens som behövs för att kunna ge eleverna stöd under hela dagen i skola och fritidshem. Även rektorns uppföljning av stödarbetet ingår i området.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd i skolan och fritidshemmet utifrån att eleverna ska ges stöd i utbildningen i dess helhet, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn leder och organiserar stödarbetet ur ett heldagsperspektiv genom att förmedla gemensamma arbets- och förhållningssätt, men dessa är inte fullt ut förankrade och ansvarsfördelningen är inte tydlig för alla i personalen. Granskningen visar även att rektorn organiserar verksamheten så att stödarbetet kan följas upp ur ett heldagsperspektiv och personalen får förutsättningar att samarbeta kring stödarbetet, men det saknas ett heldagsperspektiv eftersom det inte finns något aktivt forum för att diskutera och planera stödarbetet i fritidshemmet. Vidare visar granskningen att rektorn kartlägger behovet av kompetensutveckling för att kunna bedriva stödarbetet ur ett heldagsperspektiv och vid behov initierar utbildningsinsatser.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar stödarbetet ur ett heldagsperspektiv genom att förmedla gemensamt arbets- och förhållningssätt, men dessa är inte fullt ut förankrade och ansvarsfördelningen är inte tydlig för alla i personalen. De intervjuade ger en bild av att skolenhetens personal har samsyn kring flera delar av arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Det finns en uttalad ambition från rektorn att arbetet ska grunda sig i ett lågaffektivt bemötande, vilket det enligt samtliga intervjuade också gör. Vidare finns en levande diskussion om elevernas stödbehov och hur de ska kunna tillgodoses. Av intervju med rektorn framgår även att skolan arbetar med en bemötandeplan för stödarbetet som är anpassad efter olika situationer som eleverna möter under både skol- och fritidshemstid, exempelvis kring omsorgssituationer eller utevistelse. I planen specificeras vilket bemötande eleven behöver i olika situationer. Tanken med detta är att eleverna ska bli bemötta på samma sätt hela dagen. Av intervju med lärare och assistenter framgår att de såväl på sitt

gemensamma arbetslagsmöte som under det dagliga arbetet ofta diskuterar de stödinsatser och anpassningar som eleverna behöver. Emellertid framgår av samtliga intervjuer att lärare och assistenter inte helt delar syn på hur stödarbetet ska bedrivas i praktiken. Bland annat saknas delvis samsyn kring hur mycket och vilket stöd eleverna ska få samt hur mycket fokus som ska läggas på omsorg respektive skolans kunskapsuppdrag. Det framgår även att personalens olika roller i stödarbetet ibland är otydliga. Exempelvis går åsikterna delvis isär när det gäller vad som är lärarens ansvar och vad som är assistenternas. Rektorn är medveten om att åsikterna om stödarbetet kan skilja sig åt och att rollerna stundtals är otydliga och uppger att det finns ett pågående arbete, både för att öka samsynen och för att tydliggöra personalens olika roller i stödarbetet. En del av arbetet är kompetensutveckling för all personal kring intellektuell funktionsnedsättning, vilket tas upp mer under rubriken ”Kunskap och kompetens” nedan. Det finns även månatliga handledningstillfällen där assistenter och lärare kan diskutera utmaningar och stödinsatser med skolans kurator. Av intervju med rektorn framgår också att hen har presenterat en rollbeskrivning på arbetsplatsträffar, men att personalen behöver arbeta mer med den. Rektorn har även inlett ett arbete för att stärka lärarens mandat och ledarskap när det gäller undervisningen. Bland annat har rektorn organiserat arbetslagen så att de tydligare leds av lärarna och slutat att delta i arbetslagsmöten för att få assistenterna att vända sig till läraren istället för till rektorn.

Granskningen visar vidare att rektorn organiserar verksamheten så att stödarbetet kan följas upp ur ett heldagsperspektiv. Rektorn deltar regelbundet i möten med funktionell grupp, arbetsplatsträffar, elevhälsomöten och klasskonferenser under vilka stödarbetet diskuteras och följs upp. Mötesstrukturen beskrivs mer utförligt under rubriken ”Förutsättningar för samarbete” nedan. Rektorn följer även upp stödarbetet inom ramen för skolenhetens systematiska kvalitetsarbete som är organiserat i form av ett årshjul som klargör när olika stödinsatser ska följas upp och utvärderas. Av samtliga intervjuer framgår vidare att rektorn följer upp hur stödarbetet genomförs i praktiken genom att vara närvarande i verksamheten. Rektorn uppger att hen gör veckovisa observationer i både skola och fritidshem för att studera situationer och se hur samarbete och rollfördelning i stödarbetet fungerar. Av intervjuerna framgår även att rektorn har täta informella samtal med all personal. Skolenheten är liten och samtliga intervjuade uppger att de har en god kontakt med rektorn som de upplever som mycket närvarande i verksamheten.

Förutsättningar för samarbete utifrån ett heldagsperspektiv

Granskningen visar att rektorn organiserar verksamheten så att personalen får förutsättningar att samarbeta kring stödarbetet, men det saknas ett heldagsperspektiv eftersom det inte finns något aktivt forum för att diskutera och planera stödarbetet i fritidshemmet. All personal som arbetar i årskurs 1–3 ingår i samma arbetslag som träffas varje vecka för att diskutera rutiner och elever. På

dessa möten fokuserar diskussionerna ofta på aktuella situationer som rör elevernas stödbehov och hur de ska mötas. Av intervju med läraren och assistenterna framgår att arbetslagsmötena delvis har ett heldagsperspektiv eftersom stödbehoven som diskuteras ofta även gäller fritidshemmet, men att de i övrigt inte diskuterar frågor som rör fritidshemmet. Av intervjuer med rektorn och assistenterna framgår att det inte finns något tillfälle då alla som arbetar i fritidshemmet kan träffas och diskutera verksamheten, vilket behandlas under rubriken ”Heldagsperspektiv i stödarbetet” ovan. Varannan vecka samlas alla lärare inom anpassad grundskola i kommunen, lärarassistenter och rektorn till möte i en så kallad funktionell grupp där de utbyter erfarenheter, följer upp resultat och diskuterar bland annat stödarbete. Det är även via möten i den funktionella gruppen som ärenden kan formuleras till elevhälsomötet som hålls en gång i månaden. Vidare träffar kuratorn en gång i månaden lärar- och elevassistenter samt lärare i handledningsmöten på arbetslagstid. På de mötena kan assistenterna och lärarna ställa frågor och diskutera utmaningar i stödarbetet med kuratorn som ger tips och råd. Det hålls även arbetsplatsträff varje månad då all personal i kommunen som arbetar i anpassad grundskola träffas för utbildning och gemensamma diskussioner om bland annat stödarbete. Utöver detta hålls klasskonferenser varje termin då rektorn, läraren och representanter för elevhälsan bland annat diskuterar stödbehov för alla elever. Genom att ha flera forum där olika personalkategorier gemensamt kan diskutera stödarbete möjliggör rektorn utbyte av erfarenheter vilket stärker heldagsperspektivet i stödarbetet genom att det ger möjlighet för personalen att ta till sig av insatser som har fungerat i andra delar av verksamheten. Av intervjuerna framgår att alla personalkategorier får komma till tals och dela med sig av sina erfarenheter på mötena, även om assistenterna uppger att de stundtals kan uppleva att de blir mindre lyssnade på än lärarna. Vidare uppger rektorn att stödinsatser även dokumenteras på skolans digitala lärplattform så att alla kan ta del av dem, men av intervju med lärare och elevhälsans personal framgår att det inte är alla anpassningar som dokumenteras på detta sätt.

Kunskap och kompetens

Granskningen visar att rektorn kartlägger behovet av kompetensutveckling för att kunna bedriva stödarbetet ur ett heldagsperspektiv och vid behov initierar utbildningsinsatser. Av intervju med rektorn framgår att de på skolenheten årligen använder ett kartläggningsstöd av organisatorisk och social arbetsmiljö för att få syn på verksamhetens behov. Rektorn tar också reda på behov av kompetensutveckling via medarbetarsamtal och en personalenkät. Behov av kompetensutveckling kan även framkomma inom ramen för skolenhetens mötesstruktur och genom att rektorn närvarar i och observerar verksamhetens dagliga arbete. Baserat på de utvecklingsbehov som rektorn noterat har personalen tidigare bland annat fått utbildning kring lågaffektivt bemötande och hur de ska arbeta med bedömningsstöd. För närvarande är det gemensamma

kompetensutvecklingsarbetet inriktat på att öka personalens kunskap om intellektuell funktionsnedsättning. Det grundar sig i att rektorn har sett ett behov av ökad förståelse på det området då det är grundläggande för verksamheten och stödarbetet i anpassad grundskola. Kompetensutvecklingsarbete genomförs dels på gemensamma kompetensutvecklingsdagar två gånger per termin och dels på arbetsplatsträffar och i handledning. Av intervjuer med lärare, elevhälsans representanter och rektorn framgår att det även finns en kompetensutvecklingsmapp på skolenhetens digitala plattform där de samlar underlag som personalen kan ta del av. Där finns bland annat filmer och litteratur om intellektuell funktionsnedsättning och autism.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att följande utvecklingsarbete behöver inledas:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att förmedla, tydliggöra och förankra arbetssätt, förhållningssätt och ansvarsfördelningen i stödarbetet.

Vid Vårgårda kommuns anpassade grundskola har rektorn har i flera avseenden skapat förutsättningar för att personalen ska kunna samarbeta utifrån ett heldagsperspektiv på stödarbetet. Lärare och assistenter har ett nära samarbete, men de har delvis olika syn på vilket stöd som ska ges och i vilken utsträckning. Vidare framgår att rollerna och vad de ska innehålla inte är tydliga för alla i personalen. Sammantaget innebär det att det saknas samsyn på hur stödarbetet ska bedrivas och av vem.

Av kommentarer till Skolverkets allmänna råd om extra anpassningar och särskilt stöd (SKOLFS 2022:334) framgår att rektorn bör skapa rutiner som beskriver ansvarsfördelningen inom personalgruppen.[2] Av kommentarer till Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2023:127) om styrning och ledning av fritidshemmet framgår att det är rektorns ansvar att skapa en organisation som gör det möjligt för fritidshemmet, förskoleklassen och skolan att samarbeta och utbyta erfarenheter. På så sätt skapas förutsättningar för att kunna utveckla en helhetssyn på elevens behov, utveckling och lärande. En helhetssyn innebär bland annat att utgå från att lärandet sker i alla situationer under hela dagen. I samarbetet är det viktigt att rektorn skapar förutsättningar för ömsesidighet och jämbördighet mellan olika personalkategorier, där eleven står i fokus.[3]

---

[2] Skolverket (2022). *Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram*, s. 16.
[3] Skolverket (2023). *Styrning och ledning av fritidshemmet. Kommentar till Skolverkets allmänna råd om styrning och ledning av fritidshemmet,* s 20.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn för Vårgårda kommuns anpassade grundskola att utveckla det inledda arbetet med att tydliggöra personalens roller och få till stånd en fördjupad kollegial dialog om skolenhetens stödarbete i syfte att nå samsyn gällande såväl bemötande gentemot eleverna som stödarbetets innehåll.

På Skolinspektionens vägnar

Ogiltig signatur

X Eleonor Duvander

Eleonor Duvander
Beslutsfattare
Signerat av: Eleonor Duvander

Ogiltig signatur

X Ola Rydkvist

Ola Rydkvist
Föredragande
Signerat av: Ola Rydkvist

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även undervisningsråd Anna Wide deltagit.

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Vårgårda kommuns anpassade grundskola besöktes den 10 och 11 oktober 2023 av utredarna Anna Wide och Ola Rydkvist.

Vårgårda kommuns anpassade grundskola har vid tiden för granskningsbesöket fyra elever som är inskrivna i årskurs 1–3 i den anpassade grundskolan. Där arbetar en legitimerad lärare. I årskurs 1–3 arbetar även en lärarassistent och fem elevassistenter som även arbetar i fritidshemmet.

Bilaga 2: Underlag för bedömning

Bedömningarna i detta beslut grundar sig på:

- En gruppintervju med lärare i årskurserna 1–3 samt representanter för elevhälsan
- En gruppintervju med elevassistenter som arbetar i både skola och fritidshem
- En intervju med tf rektorn och den ordinarie rektorn som för närvarande är tjänstledig.
- Insända dokument och skriftliga svar på frågor från rektorn

Innan beslut har fattats har underlaget kommunicerats med huvudmannen.

Bedömningsområden

Bedömningarna görs i relation till kvalitetskriterier som Skolinspektionen tagit fram inom ramen för granskningen.

Inom respektive område granskas skolenhetens arbete inom följande delar:

Frågeställning 1: I vilken utsträckning har skolan och fritidshemmet arbetssätt för att kunna ge eleverna extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet?

- Heldagsperspektiv i stödarbetet
- Planerade övergångar för ökad kontinuitet

Frågeställning 2: I vilken utsträckning leder och styr rektorn arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd i skolan och fritidshemmet utifrån att eleverna ska ge stöd i utbildningen som helhet?

- Ledning och organisation
- Förutsättningar för samarbete utifrån ett heldagsperspektiv
- Kunskap och kompetens

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/granskningar-pa-gang/arbetet-med-extra-anpassningar-och-sarskilt-stod-under-elevernas-hela-dag-i-skolan-och-i-fritidshemmet/

Bilaga 3: Författningsstöd

Bedömningsområde 1 och 2

3 kap. 2 och 5-7 §§, 4 kap. 4 § samt 14 kap. 2 § skollagen (2010:800)

Förordning (SKOLFS 2010:255) om läroplan för anpassade grundskolan, 2.5 Övergång och samverkan samt 2.8 Rektorns ansvar.

Prop. 2009/10:165 s. 287